

MARTINUS

JORDMENNESKETS
SKÆBNEÅRSAG

MARTINUS INSTITUT

København 1969

Copyright
by
Martinus åndsvidenskabelige institut

Logos-Tryk

1. KAPITEL

Troen på guddommelig hævn og favorisering

For den største part af jordens mennesker er deres daglige skæbne et uigennemtrængeligt mysterium. De forstår ikke, hvorfor nogle mennesker er underkastet utrolige lidelser og besværligheder samtidig med, at der er andre, hvis skæbne er en fuldkommen dans på roser. Da den ulykkelige såvel som den lykkelige skæbne kan begynde allerede i en spæd alder, kan de pågældende væsener jo tilsyneladende ikke selv have forvoldt den. Livet bliver, set i dette perspektiv, et eneste stort „hvorfor“ ?

På dette spørgsmål har religionerne søgt at give svar. Man har i de ulykkelige eller mørke skæbner villet se en vrede guds eller guders straf, og i de lyse eller lykke-

lige skæbner guds eller gudernes favorisering og yndest. Man har altså i troen på et guddommeligt forsyn kun været i stand til at se et eller flere væsener med rent jordmenneskelige svagheder eller tilbøjeligheder, væsener der kunne føle både vrede og straffelyst, trang til forfølgelse og hævn-gerrighed.

Ud fra en sådan tankegang har det været naturligt, at man følte, man måtte gøre noget for at takkes guderne eller guddommene og dermed komme i yndest og blive en guddommens favorit. Derfor er de gamle religioner fulde af offerceremonier; man ofrede det bedste, man ejede, om det så skulle være ens egne børn.

I jødedommen, hvor man var nået så vidt i udvikling, at man troede på én gud som skaber og opretholder af alt levende, var man dog ikke nået videre, end at man opfattede denne gud som en stridens og hævnens gud, som måtte tilbedes i frygt og bæven.

Det gamle testaments beretning om Abraham, der ville ofre sin søn Isak til Herren, men i sidste øjeblik blev forhindret deri af Herrens engel, viser, at selv tanken

om menneskeofring ikke har været fremmed for jøderne i en vis periode, men at man gik over til i stedet at ofre dyr.

Blodige ofringer af mennesker og dyr har været en del af gudstjenesten hos alle folkeslag i en vis periode af deres udviklingshistorie, og dyreofringer finder sted her på kloden den dag i dag. Med menneskeofringer skulle det dog være slut i vor civiliserede tidsalder? Det skulle det vel være, men ikke desto mindre er billedet af den vrede guddom endnu så stærkt i menneskenes overtroiske sind, at en af de store verdensreligioner har en menneskeofring som det primære i sin dogmatik.

2. KAPITEL

„Offer” og „forsoning” i kristendommen

I den dogmatiske kristendoms forsoningslære opfatter man Jesu korsfæstelse som en nødvendig foreteelse for at formilde den gud, der er vred på menneskene for deres synder. Ved at modtage dette blodoffer vil Herren lade nåde gå for ret og tilgive hvert enkelt jordmenneske dets synder, hvis blot det i bod og anger vil hentyde til dette offer og blindt tror på, at Kristus som et „offerlam” med sit blod har befriet det fra den straf, som skulle bestå i helvedes evige pine.

Tænk, hvilken overtro og hvilket hedskab, der her som „kristendom” har indhyllet en stor del af menneskeheden i åndelige tåger! Det kan ikke bebrejdes nogen, at det har været således. Menneskeheden har ikke været moden til en højere indsigt i det, der er den egentlige skæbneårsag. Men denne overtro kan ikke vedblive at eksistere i en religion, der har kærligheden som fundament. Efterhånden som jordmen-

nesket bliver mere og mere humannt eller næstekærligt indstillet, bliver det sværere og sværere for det at forstå, at Guddommen for at tilgive et jordmenneske dets synd og fritage det for straf i alt fald måtte have ét andet væsen straffet, endda et væsen, der var uskyldigt og havde levet sit liv fuldstændig mønsterværdigt.

Den opfattelse, at alle skyldige skal blive fri for straf, ligegyldigt hvor slette og ugudelige de har været, hvis blot de i sidste øjeblik accepterer, at et uskyldigt menneske påtager sig lidelsen og straffen, synes for mange mennesker i dag at være den rene sadisme.

Det er ikke så mærkeligt, at det er vanskeligt for det intellektuelle og humannt indstillede menneske at fatte, at en sådan psykiske skulle være en guddom værdig. I situationer, hvor straffen ophæves for den skyldige, hvis blot en uskyldig påtager sig den, har straffen mistet sit formål, nemlig dette, på en realistisk måde at belære forbryderen eller synderen om hans synd eller brøde og indpode ham skræk og advarsel mod en gentagelse.

Når straffen rammer den uskyldige, er

det jo ikke forbedringen af individet, der tilsigtes med straffen, men blot selve straffens udløsning på et individ. Det skulle altså være straffen for straffens egen skyld og lysten til at se et væsen lide, der skulle være årsag til Forsynets begær efter straf. Det er dog ikke nogen normal retspraksis blandt mennesker, at en uskyldig blot kan påtage sig den skyldiges straf, så dommen bliver fuldbyrdet, men den skyldige går fri. De jordiske dommere skulle altså være mere retfærdige end den himmelske?

Mon ikke der er noget galt i en sådan opfattelse af Guddommens psyke? En sådan overtro kan ikke blive ved med at fylde kirkerne og inspirere menneskene. Det human og kærligt indstillede menneske kan ikke acceptere en guddomsopfattelse, hvis logiske konsekvenser bliver, at Gud skulle være en sadist, et uhyre eller et abnormt og sygeligt væsen.

3. KAPITEL

Lidelseserfaringer

Det humant udviklede menneske begynder at forstå, at årsagen til de levende væseners lidelser såvel som muligheden for at overvinde dem er noget, der findes i væsenernes egen psyke. De kan en tid mene, at hvis der var en gud til, måtte han være alt andet end en god og kærlig gud. Deres humane indstilling kan ligefrem gøre dem til ateister for en tid, indtil de bliver i stand til at tænke dybere endnu og tænke over alt det, der også findes i religionerne om Guddommens kærlighed.

Og det gode, der er i mennesket selv, hvor er det kommet fra? Dets hjælpsomhed, dets gavmildhed, dets medfølelse o. s. v. ? Det er vokset frem gennem erfaringer. De mennesker, som forstår mest og er mest hjælpsomme, er altid mennesker, som selv har været igennem vanskeligheder og lidelser. De har et erfaringsmateriale, ud fra hvilket de kan sætte sig i den liden des sted, og de ved bedst, hvad der kan hjælpe. Men så har deres tidligere lidelser

jo ikke været forgæves, de er vokset som mennesker; den mørke skæbne har altså haft et resultat.

Det kunne tyde på, at lidelserne og besværlighederne har et formål, nemlig at gøre menneskene mere humane og give dem mere forståelse for andres lidelser og trang til hjælpsomhed. I så fald er lidelserne jo ingen straf, men en belæring, en faktor, der befordrer en udvikling mod en mere kærlig livsindstilling. Der findes ingen straffende gud, og langt mindre en guddom, som er lunefuld og skal formildes med særlige ofringer af uskyldige væsener.

Mon ikke alle mennesker i ulykkens værste stunder råber imod det ukendte om hjælp og befrielse, også de såkaldte ugudelige? Selv dyrene skriger, når de er i fare, instinktivt udsender de en uformuleret bøn om hjælp. Men de tror jo ikke på en forsoningslære, de ikke kender, og bliver derfor ikke „frelst“.

Og hvad med alle de mennesker gennem tiderne, som ikke har kendt kristendommen, er de dømt til evig fortabelse? Selvfølgelig ikke. Har man forresten set, at nogen er blevet fri for deres fysiske lidel-

ser eller besværligheder i kraft af deres bøn om syndsforladelse? Har man set, at mennesker, som blindt tror på forsoningslæren og mener at være „hellige” eller „frelste” eller favoritter hos Guddommen, ved deres tro går fri af lidelser eller besværligheder? Nej, de synes lige så godt at blive hjemløst af „det onde” som de mennesker, de kalder ugudelige og hedninger.

Ingen væsener, hverken „troende” eller „hedninger”, bliver mirakuløst udfriet fra lidelser, fordi et andet væsen skulle have lidt for dem. Og hvilket tænkende væsen ville vel være lykkeligt ved at få et så letkøbt „himmeriges rige”? Ville det ikke netop være de mennesker, der endnu i dem selv har ganske lidt næstekærlighed at yde andre, der blev „frelst”, medens de kærlige og hjælpsomme, som måske ikke var „troende”, skulle gå fortabt? Hvis det var sådan, kunne man jo vente at finde større næstekærlighed i „helvede” end i „himmeriges rige”. Men sådan er det ikke. „Himmeriges rige er inden i eder”, sagde Kristus. Han vidste, at menneskets gode og kærlige tanker og følelser, som giver sig udslag i handlinger af lignende art, er den

tilstand, som kan kaldes „himmeriges rigge”. Intet væsen „frelses” ved at tilegne sig livets goder og eventuelt nyde dem på andres bekostning, så disse andre får livets besværligheder, enten det er en Kristus, eller det er andre mennesker. Det er netop dette „stedfortrædende princip”, der for en stor del er verdens ulykke i dag.

4. KAPITEL

Vor egen „korsfæstelse”

Ganske vist tror færre og færremennesker i dag på forsoningslæren, men dette, at lade andre påtage sig ens besværligheder og også at give andre skylden for noget, man i virkeligheden selv er årsag til, er almen-gældende og en væsentlig årsag til alle former for krig, der findes i verden i dag. Man må lære at se, at verdensaltets struktur og love fortæller noget ganske andet.

Der forekommer ingen absolut „synd” i verden, derfor er der heller ingen „synder” at forlade. Der findes ganske rigtigt

et ocean af lidelser og vanskeligheder, men hvorfor skulle de være udslag af en dæmonisk guddoms vrede? Når Guddommen selv opgives at være skaberen af disse „syndige” mennesker, må han jo også selv have en andel i deres „synd”. At pine og plage de arme stakler, fordi de ikke er anderledes, end han har skabt dem, ville jo være den rene perversitet.

Men Kristus, som har vist menneskene, hvordan man kan tjene og være kærlig i enhver situation, har jo netop sagt, at Gud er kærlighed. Han har også sagt „tag dit kors og følg mig”. Vort kors, det er jo vor lidelse, altså har Kristus selv givet udtryk for, at vi må igennem vor lidelse for at opleve at blive „ét med Faderen”, som er kærlighed. Men det passer jo med det før omtalte, at mennesker, der selv har oplevet lidelser og vanskeligheder, bliver mere medfølelsende og hjælpsomme over for andre. Lidelsen eller „kors” fører til næstekærlighed, til at tjene andre.

Men hvorfra kommer „det onde”, krig, lidelserne, sygdommene, forbrydelserne, alt det som udfoldes som mørk skæbne for mennesker? Hvorfor er det sandt,

som Paulus siger, at „det gode jeg vil, det gør jeg ikke, og det onde jeg ikke vil, det gør jeg” ? Fordi mennesket stadig er midt i skabelsen, og ikke er et „færdigt” menneske. Dette „underlige dyr”, som nogle videnskabsmænd kalder mennesket, er netop „underligt”, fordi det hverken er rigtigt dyr eller rigtigt menneske, det er et overgangsvæsen på vej til at blive „mennesket i Guds billede”. Den gerning, Kristus udførte som verdensgenløser, var at vise menneskene, hvordan det er at være et rigtigt menneske, der „sår den sæd, hvori alle jordens slægter skal velsignes”. Den sæd er næstekærligheden, den er „vejen, sandheden og livet” for alle mennesker.

Da jordmennesket har udviklet sig af et dyrerige og endnu er halvt dyr og halvt menneske, er det naturligt, at junglementaliteten endnu er den fremherskende i dets bevidsthed. Men længslen efter fred og en højere udfoldelse af skaberkraft og intellektualitet findes også. Det er dyret i mennesket, der er skyld i, at vi må have pigtråd og plankeværker om vore boliger, og i at vi må have politi og retsvæsen. Det er dyret i mennesket, der får nationerne til at

opruste og udfolde deres intelligens i stadig forfærdeligere våben. Det er dyret i mennesket, som skaber den mørke skæbne.

5. KAPITEL

Vi er selv vor egen skæbneårsag

Men de spæde børn, som allerede i kraft af medfødte sygdomme eller et ukærligt miljø er inde i en mørk skæbneudløsning, hvordan har de pådraget sig disse lidelser? Svaret på alle de spørgsmål, der naturligt opstår, når man tænker på sin egen og andre menneskers skæbne, ligger gemt i religionerne. Hos hinduer og buddhister hedder det karma og reinkarnation, i kristendommen hedder det „som du sår, skal du høste“, og „uden nogen bliver født på ny, kan han ikke se Guds rige“.

Det er samme sandhed udtrykt på forskellig måde, at intet levende væsen skabes af ingenting, men forvandles gennem udvikling fra en primitiv til en højere tilstand,

hvor det kan „se Guds rige”, fordi det med sin næstekærlighed bliver ét med dette rige.

Næstekærligheden har mennesket udviklet i sit sind gennem mange liv; det må prøve at være lykkelig og ulykkelig, at være et menneske, der har magt, og et menneske som ingen regner for noget, indtil det har magt over sit eget sind og er hævet over andres ros og dadel. Intet menneske kommer til at lide mere end noget andet menneske, når vi ser det i et perspektiv, der strækker sig over mange liv.

Intet menneske kan lide uret, og intet kan gøre uret, fordi de alle høster, som de har sået. Derfor er der heller ikke noget af det, vi oplever af ubehageligheder, der er de andres skyld. Ingen anden tager vore onde gerninger på sig, men heller ingen anden end vi selv er skyld i alt, hvad der møder os som skæbne.

Vi er selv vor skæbneårsag og har mulighed for, gennem de handlinger vi sår i dag, at høste en lysere og lykkeligere skæbne i fremtiden, hvis vi tager vort „kors” og følger Kristus ved ikke at hade og hævne, men tilgive og skabe fred. Den gud-

dom, hvori vi lever, og hvis „hellige ånd” strømmer gennem universet fra elektroner til mælkeveje, er kærlighed.

Alle universets kræfter eller energier er udelukkende til for at være til gavn for levende væsener. Der hvor vi opfatter dem som „det onde”, er de i virkeligheden det ubehagelige gode, som bibringer os de erfaringer, der afholder os fra at være redskaber for lignende kræfter over for vor næste. Med en sådan indstilling vil mennesket efterhånden blive et guddommeligt redskab for de kræfter, der skal forvandle jorden til en fredens verden.

(Bearbejdet af Mogens Møller).

INDHOLD

JORDMENNESKETS SKÆBNEÅRSAG

1. kap.	Troen på guddommelig hævn og favorisering	5
2. "	„Offer” og „forsoning” i kri- stendommen	8
3. "	Lidelseserfaringer	11
4. "	Vor egen „korsfæstelse”	14
5. "	Vi er selv vor egen skæbneår- sag	17